

РЕЦЕНЗІЯ

**офіційного рецензента
кандидата педагогічних наук, доцента
Осадчої Тетяни Всеволодівни
на дисертаційне дослідження Вей Ліньтао
на тему «Формування вокально-виконавської майстерності
майбутніх учителів музичного мистецтва України і Китаю
на засадах інтегрованого підходу»,
подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

1. Актуальність теми дисертаційної роботи.

У контексті сучасних глобалізаційних процесів, розширення міжкультурної взаємодії та інтеграції освітніх систем, проблема формування вокально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва набуває особливої значущості. Рівень професійної вокальної підготовки педагога визначає не лише якість художнього розвитку учнів, а й його спроможність передавати смисли та цінності музичного мистецтва в умовах різних культурних середовищ. Сучасна музична освіта потребує поєднання технічної підготовленості, глибокої інтерпретаційної культури, емоційної чутливості та сформованих комунікативних умінь, що забезпечують становлення цілісної вокально-виконавської особистості.

В умовах активізації культурно-освітнього співробітництва між Україною та Китаєм особливого значення набуває компаративний аналіз систем підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, зокрема у сфері вокальної педагогіки. Необхідність розгляду спільних і відмінних методологічних засад, принципів та педагогічних підходів зумовлена потребою пошуку ефективних шляхів підвищення рівня вокально-виконавської майстерності здобувачів мистецької освіти.

Аналіз досвіду двох країн дає змогу окреслити потенціал інтегрованих освітніх моделей, які поєднують традиції європейської та східної вокальних шкіл, сприяють розвитку емоційного інтелекту, міжособистісної комунікації та формуванню навичок самостійної роботи над репертуаром. Така інтеграція створює підґрунтя для вдосконалення методичних засад фахової вокальної підготовки, розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога-музиканта та підвищення рівня його художньої інтерпретаційної культури.

Отже, вивчення проблеми формування вокально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва України та Китаю є на часі, оскільки пов'язане з оновленням теоретичних і методичних основ вокальної педагогіки, забезпеченням якості мистецької освіти та підготовкою фахівців,

здатних до творчої реалізації, міжкультурної комунікації й ефективної професійної діяльності у сучасному освітньому просторі.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертація є складником наукової теми кафедри музичного мистецтва і хореографії факультету музичної та хореографічної освіти «Теорія і методика підготовки майбутніх фахівців мистецького та мистецько-педагогічного профілю в контексті соціокультурної парадигми». Тему дисертаційного дослідження затверджено на засіданні вченої ради Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського (протокол № 11 від 30.06.2022 р.).

3. Результати дисертаційного дослідження Вей Ліньтао мають, на наш погляд, безперечну **наукову новизну**. Так, уперше на науковому рівні обґрунтовано методику формування вокально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва на основі інтегративного підходу як провідного. Поряд із ним концептуально вибудовано аксіологічний, соматичний, герменевтичний, технологічний та дослідницький підходи, що забезпечують цілісність методичних засад.

Для реалізації запропонованої методики автор розробив обґрунтований на високому науковому рівні комплекс оригінальних педагогічних принципів, спрямованих на формування високого рівня професійної підготовки майбутніх фахівців. До них, зокрема, належать: забезпечення системної координації змісту фахових дисциплін у руслі інтегративного підходу; афективна узгодженість як умова розвитку емоційної чутливості; трактування освітньо-інтерпретаційного завдання як процесу художньо-комунікативної співтворчості; формування майбутнього педагога як «інтегральної індивідуальності», здатної до професійної самоідентифікації та саморозвитку; стимулювання сенсорного інтелекту здобувачів та ін.

У роботі також аргументовано педагогічні умови, необхідні для ефективного формування вокально-виконавської майстерності, до яких віднесено: стимулювання в майбутніх вчителів музичного мистецтва фахово-відповідального ставлення до опанування вокально-виконавською майстерністю; організаційно-методичного забезпечення удосконалення в здобувачів здатності до самостійної інтеграції фахових знань і узагальнення досвіду вокально-практичної діяльності; спонування здобувачів до засвоєння інновацій у процесі формування вокально-виконавської майстерності та до їх подальшої ефективної імплементації у майбутню фахову діяльність.

4. **Практична значущість** отриманих результатів полягає в тому, що методика підготовки здобувачів України та Китаю до викладання музичного мистецтва з урахуванням різного рівня попередньої музичної й вокальної підготовки отримала подальший розвиток. Запропонований підхід може ефективно застосовуватися під час викладання вокально-фахових дисциплін у

зкладах вищої мистецької освіти обох країн, у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи в освітніх установах різних рівнів, а також у системі підвищення кваліфікації й самоосвіти педагогів.

5. Матеріали дослідження імплементовано в освітній процес Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (довідка № 884/14 від 19.05.2025), що підтверджує практичну дієвість та актуальність розробленої методики.

6. Дисертація має чітку структуру та якісно вибудований вступ, у якому обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, методи, методологічну основу, наукову новизну й практичне значення роботи.

Перший розділ присвячено теоретичним засадам формування вокально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва України й Китаю, а також уточненню змісту поняття «вокально-виконавська майстерність».

Автор розкриває поняття виконавства як багаторівневого художнього процесу, уточнює зміст поняття «вокально-виконавська майстерність» як багатокомпонентного утворення, що поєднує художньо-інтерпретаційні, техніко-виконавські, емоційно-сміслові та педагогічно-рефлексивні складники, у творенні завдяки інтеграції технічних, інтерпретаційних, комунікативних і педагогічних компонентів, а також проводить порівняльний аналіз впливу національних традицій двох країн. Запропонована структура майстерності як єдність аксіологічного, когнітивного, фонаційно-інтерпретаційного й креативно-інноваційного компонентів дає змогу цілісно визначити професійний розвиток майбутнього педагога.

Другий розділ відзначається теоретичною глибиною та системністю. У ньому обґрунтовано інтегративний підхід як базовий, визначено його функції та можливості міждисциплінарної інтеграції. Автор аргументує доцільність застосування аксіологічного, герменевтичного, соматичного, технологічного й дослідницького підходів, приділяючи увагу розвитку емоційної чутливості, тілесної усвідомленості й сенсорного інтелекту. Інноваційність розділу підсилює використання сучасних педагогічних концепцій та інформаційно-комунікативних технологій (Mindful Learning, мультимодальність, технопоетична інтеграція, робота із музично-цифровими програмами, ІІІ тощо). Окремо обґрунтовано педагогічні умови формування вокально-виконавської майстерності та роль мотивованого, усвідомленого й творчого засвоєння вокального досвіду.

У третьому розділі представлено зміст і процес експериментальної частини дослідження. Автор розробив діагностичну методику, визначив критерії та показники чотирьох компонентів вокально-виконавської майстерності, окреслив рівні її сформованості та здійснив міжкультурне порівняння українських і китайських здобувачів. Експеримент охоплює три етапи – спонукально-комунікативний, професійно-компетентнісний та творчо-результативний, на кожному з яких впроваджувалися відповідні методики й сучасні технології,

зокрема — соматичні, сугестивні, нейропедагогічні тренінги на оволодіння навичками психологічної й м'язової релаксації, рухової імпровізації й спонтанного міжособистісного спілкування, навички цілісного та герменевтичного аналізу вокальних творів, вправи на засвоєння алгоритму опанування вокально-фонаційних навичок і вміння самостійно опрацьовувати вокальні твори, а також залучення учасників експериментальної групи до оволодіння навичками вокальної імпровізації, створення вокальних вправ до певного твору і набуття досвіду організації ігрових форм удосконалення фонаційних умінь, запозичених з методик «боді-ритміки», «боді-меппінгу», «совт», спрямованих на удосконалення м'язового стану корпусу, рухової пластичності й координації, вокальної артикуляції, резонансної техніки, фонаційного дихання тощо. Крім того, студента навчалися використовувати можливості сервісних платформ Інтернету, штучного інтелекту, аналітично-аудіальних програм, відео- і нотно-графічних редакторів з настановою на їх використання в майбутній вокально-професійній діяльності. Результати порівняння констатувального й підсумкового етапів засвідчують ефективність розробленої методики.

У висновках узагальнено виконання всіх завдань дослідження та підтверджено результативність інтегративного підходу. Додатки підсилюють доказовість дисертаційної роботи.

Отже, оформлення дисертації відповідає сучасним вимогам, що пред'являються до представлення результатів наукових досліджень, її текст відзначається чіткою структурою розділів і підрозділів, коректним оформленням списку літератури, додатків, таблиць і схем, грамотністю і ясністю викладу матеріалу, переконливістю розробленої моделі і представлених у роботі наочних схемах, що підсилює теоретичну, методичну й практичну цінність виконаного дисертантом дослідження.

7. Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Позитивно оцінюючи результати, отримані в дисертаційній роботі Вей Лінътао хочемо висловити деякі зауваження та побажання дискусійного характеру:

1. У дослідженні висловлено цікаву пропозицію щодо важливості формування в майбутніх фахівців готовності йти на творчий ризик у виконанні та викладанні. Було б доцільно, на наш погляд, більш докладно зупинитися на цьому питанні, оскільки воно не є загальновизнаним у вокальній педагогіці (стор. 108).

2. Нас також зацікавило висловлене автором дослідження міркування щодо того, що для китайських здобувачів традиційним є підкреслено шанобливе ставлення до вчителів, що часто заважає їм висловлювати думки, відмінні від висловлених викладачем та вступати в дискусії. Хотілося б уточнити, які засоби подолання цієї проблеми дисертант пропонував експериментаторам.

8. Загальний висновок. Актуальність дослідженої проблеми, наукова новизна положень дисертаційної роботи, обґрунтованість, достовірність, теоретичну та практичну значущість отриманих результатів дозволяє дійти висновку щодо того, що дисертація Вей Лінътао «Формування вокально-виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва України і Китаю на засадах інтегрованого підходу» має завершений, цілісний, авторський характер і відповідає чинним вимогам п. п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор, Вей Лінътао заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Офіційний рецензент—

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри музичного мистецтва та хореографії

Державний заклад «Південноукраїнський національний

педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Тетяна ОСАДЧА